

پتروگرافی و پترولوژی توده‌های نفوذی در محدوده کانسار مس پورفیری کرور،

جبال بارز، استان کرمان

قاسم قاسمی^{1*}، سعید علیرضایی²، مرتضی عین علی³، محمد رفیع ایرانمنش⁴

1- دانشجوی کارشناسی ارشد زمین‌شناسی اقتصادی دانشگاه شهید بهشتی

gasem.gasemi9@yahoo.com

2- عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

3- دانشجوی دکتری زمین‌شناسی اقتصادی دانشگاه شهید بهشتی

4- امور اکتشافات، شرکت ملی صنایع مس ایران، سرچشمه، کرمان

چکیده

کمان ماگمایی ارومیه-دختر میزبان اصلی ذخایر مس پورفیری، اپی‌ترمال و اسکارن در ایران است. بخش جنوبی این کمربند، که به‌طور عمده در استان کرمان واقع است و با عنوان کمربند فلززایی کرمان یا کمربند دهج-ساردوئیه شناخته می‌شود، میزبان بیش از 200 کانسار و نشانه معدنی مس می‌باشد که بسیاری از آن‌ها ویژگی کانسارهای مس پورفیری را نشان می‌دهند. فعالیت‌های اکتشافی، بیشتر در بخش‌های میانی و شمالی این کمربند متمرکز بوده و به بخش جنوبی آن کمتر توجه شده‌است. در چند سال اخیر، سازمان زمین‌شناسی کشور و شرکت ملی صنایع مس ایران فعالیت‌های زمین‌شناسی و اکتشافی گسترده‌ای را در بخش جنوبی هدایت کرده‌اند که نتیجه آن شناسایی ذخایر جدید، از جمله مس پورفیری کرور بوده است. الگوی کانی‌سازی و دگرسانی در محدوده کرور از الگوی ذخایر مس پورفیری تبعیت می‌کند. کانی‌سازی مس در کرور، در ارتباط با سه توده نفوذی پورفیری-میکروپورفیری با ترکیب حد واسط تا فلسیک است که در داخل واحدهای آتشفشانی-رسوبی ائوسن نفوذ کرده‌اند. آنالیز شیمیایی نمونه‌های معرف از توده‌های نفوذی با کمترین دگرسانی نشان می‌دهد که توده‌های نفوذی کرور، پرآلومین، ساب‌آلکالن با پتاسیم متوسط تا بالا هستند. این توده‌های نفوذی، غنی‌شدگی آشکاری از عناصر نادر خاکی سبک (LREE) و عناصر لیتوفیل درشت یون (LILE) در مقایسه با عناصر نادر خاکی سنگین (HREE) و عناصر با شدت میدان بالا (HFSE) به نمایش می‌گذارند که از ویژگی‌های توده‌های نفوذی مرتبط با محیط‌های فروراشی است. مقایسه نسبت Y/Sr به Y نمونه‌های معرف توده‌های نفوذی میزبان مس در بخش‌های میانی و شمالی کمربند مس کرمان، نشانگر گرایش آداکیتی آن‌ها است، درحالی که توده‌های پورفیری محدوده کرور عمدتاً ویژگی‌های ژئوشیمیایی ماگماهای کمان عادی را نشان می‌دهند. این ویژگی در ارتباط با محیط منبع ماگما بوده و ممکن است در تولید ذخایر پورفیری اقتصادی اهمیت داشته باشد.

کلیدواژه‌ها: کرور، جبال‌بارز، کانسار مس پورفیری، آداکیت

Petrography and petrology of the intrusive bodies in the Kerver copper porphyry system, Jabal Barez, Kerman

Ghasemi, Ghasem,* Alirezaei, Saeed; Einali, Morteza and Iranmanesh, Mohammad-rafie
Earth sciences faculty, Shahid Beheshti University, Tehran
Exploration office, National Iranian Copper Industries Co. Kerman

Abstract

The Urumieh-Dokhtar magmatic arc hosts the major copper porphyry, skarn and epithermal deposits in the Iran. The southern part of the arc, that generally located in the Kerman province,